

Hestebønne som vigtig proteinkilde

Hestebønner giver i sammenlignende forsøg et proteinudbytte, der er højere end ærternes. På Grovfoderekskursion 2012 den 14. juni 2012 kan du høre mere om hestebønnes potentiale som proteinkilde og dyrkning af afgrøden.

Europæiske husdyr fodres i stor udstrækning med enmodifieret soja fra Sydamerika. Prisene på soja har været stigende, og derfor er der en øget interesse for at dyrke bælgssæd, som et led i at sikre proteinforsyningen. Protein fra dyrkning af raps kan erstatte soyaprotein i kvægbruget, men det kan blive vanskeligt at finde plads til så store rapsarealer i sædskiftet. Nye forsøg med sammenligning af de vårsåede bælgssædsarters konkurrenceforhold viser, at nye og tidligere modnende hestebønnesorter kan præstere et proteinudbytte, der er højere, end det vi kender fra markærter.

Jordtype og sædskifte

Af hensyn til sædskiftesygdommene hestebønnebladplet og rodbrand anbefales det, at der holdes fire frie år mellem dyrkning af hestebønner. Hestebønner er tørkefølsomme og vil derfor kun lykkes på lerjord, sandmuldet lerjord eller på vandet sandjord. Humus- og lavbundsjord er ikke egnede til at dyrke hestebønner på.

Etablering

Etableringen er afgørende, når en ensartet fremspiring skal sikres. Det letter samtidig ukrudtsbekæmpelsen. Hestebønne skal sås i ensartet dybde (6-8 cm) over hele marken. Det kræver, ud over en dyb opharvning, at der holdes en lav hastighed med såmaskinen (ca. 5 km i timen), og at såskær m.v. er i orden. Det er afgørende, at hestebønne sås, så snart jorden er tjenlig om foråret, således at tørkepåvirkningen minimeres, og afgrøden kan høstes så tidligt som muligt. En tidlig såning bør dog aldrig ske på bekostning af såbedets kvalitet. Hestebønne kræver nemlig en løs jord med et godt luftskifte. Det tilstræbes at etablere ca. 35-40 planter pr. m².

Nye sorter af hestebønne er tidligere modnende og højere ydende. Billedet er fra sortsforsøget på vandet sandjord ved Holstebro i 2010, hvor flere af sorterne gav et udbytte på over 50 hkg pr. ha. Foto: Morten Haastrup, VFL, Planteproduktion.

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Den Europæiske Union ved Den Europæiske Fond for Udvikling af Landdistrikter og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har deltaget i finansieringen af projektet.

Ukrudt

Ukrudtsbekæmpelse kan ske med Command CS og Fenix før fremspiring. Alternativt anbefales såning på dobbelt rækkeafstand og efterfølgende radrensning, der ikke fører til udbyttetab.

Bladlus

Ved dyrkning af hestebønner skal du være meget opmærksom på bedebbladlus, der er det alvorligste skadedyr i denne afgrøde. Skadetærsklen er 10-15 pct. planter med bladlus og begyndende kolonidannelse. Pirimor G er godkendt til bekæmpelse af bedebbladlus med maks. 1 behandling pr. sæson.

Sygdomme

Swampesygdommene hestebønnebladplet, chokoladeplet og hestebønnerust bekæmpes bedst ved brug af sund udsæd. Amistar har moderat effekt, men er det eneste godkendte middel til bekæmpelse af hestebønnebladplet og chokoladeplet.

Høst

Hestebønner modner fra midten af august til hen i september og tærskes direkte. Bælgene skal være sorte og frøene brune. Tærskningen går nemmest, når stænglen er visnet, men udsigt til ustabil vejr kan betyde, at man prioriterer at høste frøene af lidt tidligere, selvom man efterfølgende skal gøre mejetærskeren ren for de klæbrige kager, som plantesaft og stængler har efterladt. Erfaringerne fra bl.a. England viser, at høsten ofte er mindre problematisk i hestebønner end i ærter.

Du kan få mere at vide om hestebønnes proteinudbytte på Grovfoderekskursion 2012 den 14. juni. Se [program](#) og [tilmelding](#).

Kontakt din [lokale rådgivningsvirksomhed](#), hvis du vil vide mere om dette emne.